

Literatūra 9 klasei

Irena Kanišauskaitė, Nijolė Šervenikaitė, Saulius Žukas

Vadovėlio vertinimas

IŠVADOS

Vadovėlio tekstinė, dalykinė, vaizdinė medžiaga atitinka dalyko bendrojoje programoje apibrėžtą mokymo(si) turinį ir uždavinius;

Užtikrinti bendrojoje programoje įvardyti tikslai ugdyti apibrėžtas mokinių kompetencijas;

Vadovėlio struktūra atitinka didaktinius dalyko mokymo principus;

Pateikiamos įvairių tipų užduotys, atliepančios visus bendrosiose programose aprašytus pasiekimų lygius ir skatinančios naudoti įvairius mokymosi metodus;

Vadovėlyje yra užtikrintas pagarbos asmenų įvairovei principas;

Nėra fakto ir dalyko klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais, patikimais, naujausiais šaltiniais;

Kiekviename skyriuje yra skirtingo sudėtingumo užduočių, atitinkančių dalyko bendrojoje programoje apibrėžtus pasiekimų lygių požymius;

Klausimų ir užduočių formuluotės aiškios 9 klasės amžiaus mokiniams, ugdomas gebėjimas atsakyti į klausimus, apibendrinti, kurti, diskutuoti, tyrinėti;

Vadovėlyje pateikta daug informatyvios teorinės, vaizdinės medžiagos, integruojamos kitų mokomųjų dalykų (istorijos, dailės) žinios, skatinamas mokinių kūrybiškumas.

Pastebėjimai, pasiūlymai

1 SKYRIUS

–

2 SKYRIUS

Psl. 16 – pasiūlymas sukeisti 3 ir 4 klausimus vietomis, remiantis logiška seka, kad pirma pažadas sergančiam sūnui, o po to sakalo prašymas.

Psl. 17– 2 užduotį sudaro trys klausimai, iš kurių paskutinis uždarys (Ar piešiami jų detalūs paveikslai, ar aprašoma jų išvaizda?), į kurį atsakome taip-ne. Siūlymas užduotį formuluoti vienu sakiniu:

Iš teksto išrinkite/išrašykite novelės veikėjų Federigo ir donos Džovanos išorinių ir vidinių bruožų apibūdinimus.

Psl. 17– **Rašome**-pasiūlyti mokiniams pasidomėti ir parašyti apskritai apie kilnius poelgius (ne tik apie sportininkų).

Psl. 18 aiškintina žodžių *kykas* - antra pastraipa paskutinis žodis; *tūbinės* (skrybėlės) - trečia pastraipa antra eilutė paskutinis žodis reikšmės.

Psl. 19 paaiškinti žodžio *šikšnius* reikšmę-pirmas žodis.

Psl. 21- 11 klausimą papildyti-**Kodėl?** Arba **Savo atsakymą pagrįskite.**

Psl. 22 – 2 klausimas. <...> Kaip **keičiasi** šis veikėjas? Kaip **keičiasi** požiūris į jį?

Keistina į - Kaip keičiasi šis veikėjas ir požiūris į jį?

Psl. 22 – **Rašome**- klampoka užduotis: ką mokinys turi padaryti – rašyti anotaciją, novelę, abi? Ar parašytos novelės anotaciją?

Psl. 28 – 5. Apibūdinkite Žemaitės asmenybę. Sudarykite planą su *pagrindiniais* žodžiais ir pagal jį papasakokite.(=atraminiais).

Psl. 32 – siūlymas sujungti 3.1 su 3.4 klausimais.

Psl. 34 – aiškintina žodžio *sluogtis* reikšmė (paskutinė pastraipa 3 eilutė).

Psl. 37 (Katrės žodžiai) – aiškintina žodžio *šikšna* reikšmė (Mėsa kaip šikšna); aiškintina žodžių junginio *Nė pyrago šmotelio nėra atgavėti!* reikšmė .

Psl. 37– papildyti 1 užduotį (įterpti po pirmo sakinio) arba

1.2 Aptarkite kalbos vaizdingumą, išrašykite 3-4 kalbinės raiškos /poetines priemones.

Psl. 38 – **Tiriame** - <...> *Kokias išvadas pirštų šių tekstų paralelė?*

(=Prieikite prie išvados, kuo jos panašios, o kuo skiriasi.)

Psl. 39 – aiškintina žodžio *Gaidykste* reikšmė.

Psl. 40 – lentelė 2. *Kokie jaunojo ir jaunosios palydovų santykiai per vestuves?*—Ar mokiniui bus aišku, apie kokius **palydovus** kalbama?

Psl. 41- šiame sakinyje reikalingas skyrybos ženklas:

Su ja susijusi beveik visa jo kūryba su senojo dzūkų kaimo žmonėmis, narsiais liaudies dainų ir padavimų kunigaikščiais, kurių pasiaukojimas byloja apie herojišką viduramžiųLietuvą.

Psl. 44 – 2.4. Kodėl skerdžius nuolat apsuptas *vaikų*? Kuo jis patraukia *vaikus*? (= Kodėl skerdžius nuolat apsuptas vaikų, kuo juos patraukia?)

Psl. 52 – aiškintina žodžių *gyliavus (gyliuotis), brizgilus, plėškių* reikšmės.

Psl. 58 Pasvarstymui –pateikti prieštekstinius klausimus, t. y. perkelti juos abu prieš tekstą apie Antaną Vaičiulaitį (mokinys žinos, į ką atkreipti dėmesį skaitant tekstą).

Psl. 58 – aiškintina žodžio *stula, klebonija* reikšmės (pirma pastraipa, priešpaskutinė ir paskutinė eilutės).

Psl. 60 – aiškintina žodžių junginio *gramozdiškos šlajos* reikšmė (antra pastraipa).

Psl. 61– 3. *Kokiais palyginimais apibūdinamas vyskupas Kristupas? Kaip vienuolynas priima atvykusį vyskupą?* (=Kaip vienuolyne jis priimamas?).

Psl. 61 – **Pasvarstymui** – **Apibendriname** 9 klausime **meninės** priemonės, 13 klausime **poetinės** priemonės – ar mokiniui nebus painiavos, gal derėtų suvienodinti terminus.

Psl. 63 aiškintina žodžio *hidrantas* reikšmė, 5 epizodas, 3 eilutė.

Psl. 69 – 7. **Siūlymas papildyti užduotį** – Kodėl kūrinio pavadinimas parašytas kabutėse? Trumpai prisiminkite kazachų rašytojo Čingizo Aitmatovo romaną, pasidalykite įžvalgomis apie 8 klasėje skaitytą ir aptartą kūrinį.

Psl. 69 – Žodžio **At-omazgos** kėlimas į kitą eilutę

Psl. 71 Kūrinio pristatymas

Pasiūlymas – Kad visi mokiniai būtų atidūs ir aktyvūs pamokoje, **keisti užduoties formuluotę** – *Išrinkite vertinimo komisiją į:*

1)Įsivaizduokite, kad esate vertinimo komisijos nariai. Bendraklasiams skaitant noveles, užsirašykite pastebėjimus, vėliau juos korektiškai išsakykite, pagirkite, paskatinkite draugus.

Papildymas – 2) *Iliustruokite sukurtą novelę arba parinkite tinkamą vizualizaciją. Pristatydami novelę, pakomentuokite savo ar parinktą/-as iliustraciją/-as.*

3 SKYRIUS

3.4

Psl. 20 – V antra eilutė aiškintina žodžio *pensnė* reikšmė.

Psl. 20 – V šešta eilutė *Kaipgi jus gyvensite,-ū ilgoji.*

Psl. 23 aiškintina žodžio *fatamorgana* reikšmė.

Psl. 24 aiškintina žodžių *blindaže, skatą* reikšmės (trečia, ketvirta eilutės).

Psl. 24 – 3. Pasiūlymas-Pacituokite (pvz., mintis apie tėvą).

Psl. 27 aiškintina žodžio *camarade* reikšmė.

Psl. 33 aiškintina žodžio *kantinos* reikšmė (priešpaskutinė priešpaskutinio teksto pastraipa).

3.5

Siūlymas užduotyse keisti žodį **Holdenas**, kuris pakartotas labai daug kartų – jaunuolis, veikėjas, jis, pagrindinis veikėjas, kai kur žodį praleisti.

Psl. 4 – 4. *Kaip Holdenas įsivaizduoja savo gyvenimą trobelėje. Ko jis nepriimtų į savo trobelę (=Kaip Holdenas įsivaizduoja savo gyvenimą trobelėje? Ko į ją nepriimtų?)*

Psl. 5 – 3. *su Huldenu*

3.7

Psl. 25 trečia pastraipa <...> *uždegė karčėiaos šiaudinį stogą.*

3.8

Psl. 1 trečia pastraipa – *tradicinį ,meilės* nereikalingas tarpas po žodžio tarp kablelio; ar reikalingas kablelis?

Psl. 1 penkta pastraipa paskutinis sakiny: **Spontaniškus, natūralius tarsi ,gamta jausmus Valentina tarsi „sukultūrina“, slopina šalto proto sprendimais.**

(= Spontaniškus, natūralius lyg gamta jausmus Valentina tarsi „sukultūrina“, slopina šalto proto sprendimais.)

tarsi ,gamta nereikalingas tarpas po žodžio tarp kablelio; ar reikalingas kablelis?

Psl. 1 paskutinis sakiny: <...> kiekvienai **ji** supančios gamtos detalei,- *nosinė raidė.*

Psl. 1- paskutinėje pastraipoje 10 kartų žodis **Antanas** – siūlymas keisti-trečioje eilutėje-jis-; šeštoje eilutėje antrą žodį Antanas-todėl; septintoje eilutėje-jis-.

Psl. 2 – pirma pastraipa paskutinė eilutė <...> **Nemuno, kuri peršokę- nosinė raidė.**

Psl. 4 Klausimai ir užduotys: Siūlymas papildyti 7 užduotį – Prisiminkite, kas yra epigrafas.

XII. Valentina – teksto pradžioje [...] kitur <...> suvienodinti žymėjimą.

Psl. 4 aiškintinos žodžių **rikių** (1 pastraipa priešpaskutinė eilutė), **žardyje** (2 pastraipa aštunta eilutė) reikšmės.

Psl. 5 antra eilutė <...> **su meile skambinančia šubertus ir šopenus.-nosinė raidė.**

Psl. 5 septinta eilutė <...> **kilęs išskurdžių-2 žodžiai.**

Psl. 5 dvylikta eilutė <...> **kūdikėlį, gimusi iš manęs, nosinė raidė.**

Psl. 5 paskutinė eilutė <...> **Paukščių Keliu,** ar abu žodžiai didžiosiomis raidėmis?

Psl. 6 **5.Paaiškinkite** po taško reikia tarpo.

Psl. 6 numeracija – po 13. eina 15. užduotis.

Psl. 8 Klausimai ir užduotys – patikslinti užduočių numeraciją (po 4 eina 1, 2, po to 6 klausimas).

Psl. 8 Apibendriname – siūlymas sukeisti 5 ir 6 klausimus vietomis (nes 5 kl. apie trijų autorių kūrinį, o 6 tik apie A. Vaičiulaičio).

Rašome

• **Ką kalba gamta A. Vaičiulaičio romane-klaustukas**

Jolita Šalomskienė